

[Pradžia](#) > 3. Mano teisės vykstant teismo procesui

3. Mano teisės vykstant teismo procesui

Kokia jurisdikcija priskiriama konkrečiam teismui?

Nusikaltimai yra trijų rūšių ir kiekvienos rūšies nusikaltimus nagrinėja skirtingas teismas:

- pažeidimus nagrinėja policijos teismas (vienas teisėjas);
- nesunkius nusikaltimus nagrinėja Apygardos teismo nesunkių nusikaltimų bylų kolegija (pranc. *chambre correctionnelle du tribunal d'arrondissement*) (trys teisėjai, išskyrus su eismo taisyklėmis susijusius nusizengimus, kuriuos nagrinėja vienas teisėjas);
- sunkius nusikaltimus nagrinėja Apygardos teismo baudžiamųjų bylų kolegija (pranc. *chambre criminelle du tribunal d'arrondissement*) (trys teisėjai).

Teismas gali nurodyti rengti uždara posėdį, pavyzdžiui, jeigu nukentėjusysis yra vaikas.

Kiek galima keisti kaltinimus vykstant teismo procesui?

Iš esmės teisinis vertinimas nėra galutinis ir bylą nagrinėjantis teismas neprivalo palikti jo nepakeisto.

Kad kaltinimus būtų galima keisti, nusikalstama veika, dėl kurios asmuo patrauktas atsakomybėn, turi būti ta pati.

Kas būna, jei per teismo procesą prisipažįstu kaltu dėl kai kurių ar visų man pareikštų kaltinimų?

Prisipažinti kaltu negalima, bet galima prisipažinti padarius nusikaltimą. Vis dėlto teisėjas gali atmesti prisipažinimą, kurį laiko įtartinu. Tačiau prisipažinimas gali būti vertinamas kaip lengvinanti aplinkybė.

Kokios yra jūsų teisės vykstant teismo procesui?

Ar privalau dalyvauti teismo procese? Ar teismo procesas gali vykti man nedalyvaujant?

Teisme turite dalyvauti, nebent pateikiate pateisinamąjį dokumentą, pavyzdžiui, medicinos pažymą. Tuomet bylos nagrinėjimas gali būti atidėtas. Galite įgalioti advokatą jums atstovauti, nebent teismas reikalauja, kad dalyvautumėte pats. Nagrinėjant sunkius nusikaltimus privalote dalyvauti asmeniškai.

Ar galiu dalyvauti naudojant vaizdo nuotolinio perdavimo priemones, jei gyvenu kitoje valstybėje narėje? Ar privalau sutikti dalyvauti?

Galimybė kitoje valstybėje gyvenančiam asmeniui dalyvauti naudojant vaizdo nuotolinio perdavimo priemones įstatymu nenumatyta.

Ar privalau dalyvauti visame teismo procese?

Taip, nes teisėjui bet kada gali prireikti jus apklausti.

Ar man bus užtikrintas vertimas žodžiu, jei nesuprasiu teisme vartojamos kalbos?

Teisė gauti nemokamą vertėjo žodžiu pagalbą, jeigu nesuprantate teismo posėdyje vartojamos kalbos arba ja nekalbate, yra pagrindinė teisė, užtikrinama Europos žmogaus teisių konvencija. Tačiau bylos dokumentai neverčiami.

Ar privalau turėti advokatą? Ar man bus skirtas advokatas? Ar galiu advokatą keisti?

Turite teisę gintis pats arba pasirinkti advokatą, o jeigu neturite lėšų advokato užmokesčiui sumokėti, turite teisę naudotis *ex officio* skirto advokato paslaugomis (teisminė pagalba). Advokatą visada galite keisti.

Ar galiu pasisakyti bylą nagrinėjant teisme? Ar privalau pasisakyti bylą nagrinėjant teisme? Ar turiu teisę, pavyzdžiui, tylėti, duoti parodymus prieš save?

Turite teisę pasisakyti dėl visų kaltinimų. Pateikus kaltinimus taip pat turite teisę tylėti.

Kas būna, jei bylą nagrinėjant teisme nesakau tiesos?

Jeigu bylą nagrinėjant teisme nesakote tiesos, gali būti skirta didesnė bausmė.

Ar galiu ginčyti sau nepalankius įrodymus? Kaip? Kodėl?

Sau nepalankius įrodymus galite ginčyti visomis priemonėmis, pavyzdžiui, kviesti liudytojus, teikti dokumentus ir argumentus arba kviesti ekspertus.

Kokius sau naudingus įrodymus galiu pateikti?

Teismas turi atsižvelgti į visus įrodymus.

Kokios sąlygos taikomos mano įrodymams?

Šiems įrodymams taikomos dvi sąlygos: jie turi būti teisėtai įtraukti į bylą ir šalių laisvai aptarti bylą nagrinėjant viešai.

Ar galiu naudotis privataus detektyvo paslaugomis sau naudingiems įrodymams rinkti? Ar tokie įrodymai priimtini?

Naudotis detektyvo paslaugomis įrodymams rinkti nedraudžiama, vis dėlto reikia, kad šio detektyvo veiksmai būtų visiškai teisėti.

Ar aš arba mano advokatas galime pateikti klausimų kitiems bylos liudytojams? Ar aš arba mano advokatas galime ginčyti jų teiginius?

Teisė apklausti liudytojus suteikiama įgyvendinant Europos žmogaus teisių konvencijos 6 straipsnio 3 dalyje nurodytą teisę į gynybą. Norėdamas įrodyti nekaltumą advokatas liudytojus gali kviesti ir apklausti tokiomis pat sąlygomis, kokiomis kviečiami ir apklausiami prieš jus liudijantys liudytojai.

Ar atsižvelgiama į informaciją apie teistumą?

Vykstant teismo procesui teismui pateikiami visi ankstesni nuosprendžiai, įtraukti į informaciją apie jūsų teistumą.

Ar atsižvelgiama į ankstesnius nuosprendžius, priimtus kitoje valstybėje narėje?

Neatsižvelgiama, jeigu nusikaltimas padarytas pakartotinai. Atsižvelgiama, jeigu taikomos lygtinės bausmės skyrimo sąlygos.

Kuo gali baigtis bylos nagrinėjimas teisme?

Galite būti visiškai ar iš dalies išteisintas. Taip pat galite būti pripažintas kaltu. Bausmė priklauso nuo nusikaltimo, dėl kurio esate pripažintas kaltu.

Bausmės už sunkius nusikaltimus yra:

- įkalinimas iki gyvos galvos arba terminuota 5–30 metų laisvės atėmimo bausmė;
- ne mažesnė negu 251 EUR bauda;
- specialus konfiskavimas;
- mokslo laipsnių ir vardų atėmimas, atleidimas iš pareigų ir valstybės tarnybos;
- draudimas naudotis tam tikromis pilietinėmis ir politinėmis teisėmis;

- įmonės ir įstaigos uždarymas;
- nuosprendžio arba jo ištraukos skelbimas nuteistojo lėšomis;
- draudimas dirbti tam tikrą darbą.

Bausmės už nesunkius nusikaltimus yra:

- laisvės atėmimas (nuo aštuonių dienų iki penkerių metų);
- ne mažesnė negu 251 EUR bauda;
- specialus konfiskavimas;
- draudimas naudotis tam tikromis pilietinėmis ir politinėmis teisėmis;
- įmonės ar įstaigos uždarymas;
- nuosprendžio skelbimas;
- draudimas dirbti tam tikrą darbą;
- draudimas vairuoti tam tikras transporto priemones;
- jeigu skiriama trumpesnė negu 6 mėnesių laisvės atėmimo bausmė, teisėjas gali ją pakeisti viešaisiais darbais, kurių trukmė yra 40-240 valandų.

Policijos bausmės yra:

- 25-250 EUR bauda, nebent įstatyme nustatyta kitaip;
- specialus konfiskavimas;
- draudimas vairuoti tam tikras transporto priemones.

Esate nuteisiamas laisvės atėmimo bausme; kokios yra galimybės vykdyti šią laisvės atėmimo bausmę?

Liuksemburge sprendimą dėl laisvės atėmimo bausmių vykdymo būdų priima valstybės generalinis prokuroras nedalyvaujant teisėjui.

Yra numatytos įvairios galimybės.

Bausmės įgyvendinimas dalimis

Bausmę įgyvendinant dalimis pavojaus nekeltantis sulaikytasis skirtą bausmę gali atlikti sutartais laikotarpiais.

Bausmės atlikimas atviroje kolonijoje

Taikant šį režimą sulaikytasis gali dirbti arba mokytis išorėje.

Lygtinis paleidimas

Taikant lygtinį paleidimą išeiti į laisvę galima atlikus pusę bausmės.

Leidimas praleisti laisvadienius ne įkalinimo įstaigoje

Suteikus leidimą praleisti laisvadienius ne įkalinimo įstaigoje, leidžiama iš jos išeiti dalį dienos arba dvidešimt keturias valandas, ir šis laikas įskaičiuojamas į bausmės atlikimo laiką.

Bausmės vykdymo atidėjimas

Siekiant lygtinio paleidimo arba galutinio paleidimo bausmės vykdymas gali būti atidėtas nuteistiesiems, kurių elgesys per anksčiau suteiktus laisvadienius įvertintas teigiamai.

Elektroninė apyrankė

Jos naudojimas dar nepatikslintas jokių įstatymu.

Koks yra nukentėjusiojo vaidmuo bylą nagrinėjant teisme?

Nukentėjusysis gali būti apklaustas kaip liudytojas. Jis taip pat gali pareikšti civilinį ieškinį, t. y. prašyti atlyginti žalą. Jis gali išdėstyti savo poziciją dėl nusikaltimo ir jo padarinių. Nukentėjusysis sprendimus gali apskųsti apeliacine tvarka, bet tik dėl civilinės žalos atlyginimo.

Susijusios nuorodos

[Teismų sistema](#)

[Baudžiamasis kodeksas](#)

[Baudžiamojo proceso kodeksas](#)

■ Paskutinis naujinimas: 10/09/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.